

การลงทุนใน เมียนมา

2016 version

Building a better
working world

EY

Building a better
working world

คำนำ

คู่มือการลงทุนฉบับนี้จัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างอวิวายประเทศไทยและอวิวายเมียนมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปภาพรวมการลงทุนในเมียนมา เกี่ยวกับการวิเคราะห์บรรยากาศการลงทุน ภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการลงทุน การปฏิบัติทางการบัญชีในเมียนมา

ทั้งนี้การตัดสินใจการดำเนินธุรกิจ在不同ประเทศมีความซับซ้อนและต้องอาศัยข้อมูลเชิงพาณิชย์ในแต่ละประเทศ นักลงทุนที่สนใจ ควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในรายละเอียดข้อมูลในคู่มือฉบับนี้เป็นข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2559

สารบัญ

บทนำ	1
สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศ	1
ประชากร	1
ภาษา	2
เวลาทำการ	2
เวลา	2
วันหยุดนักขัตฤกษ์	3
A. โครงสร้างรัฐบาลและสภาพเศรษฐกิจ	5
A.1 โครงสร้างรัฐบาล	5
A.2 เศรษฐกิจ	6
A.3 อุตสาหกรรมชั้นนำ	7
A.4 ระบบการเงินและการธนาคาร	9
A.5 สกุลเงิน	9
B. การลงทุนและการค้าจากต่างประเทศ	10
B.1 สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน	10
B.2 ข้อควรพิจารณาในการลงทุน	14
B.3 ข้อตกลงทางการค้าในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ	18
B.4 คู่ค้าหลัก และการนำเข้าส่งออกที่สำคัญ	18
B.5 การนำเข้าและการส่งออก	18
C. สถานประกอบการ	20
C.1 รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	20

C.2	การควบคุมและการซื้อกิจการ	21
C.3	ตารางสรุปอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	22
C.4	ภาษีเงินได้นิติบุคคล	23
C.5	เงินได้ที่ต้องเสียภาษี	24
C.6	ภาษีอื่นๆ	27
C.7	รายงานทางการเงิน และการสอบบัญชี	29
D.	บุคคลธรรมดา	32
D.1	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	32
D.2	เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	37
D.3	การชำระภาษีและการยื่นแบบแสดงรายการ	38
D.4	อนุสัญญาภาษีซ้อน	38
D.5	วิชา	38
D.6	ใบอนุญาตทำงานและใบสำคัญถิ่นที่อยู่	39

บทนำ

สภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศ

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา หรือ เดิมรู้จักกันในชื่อ “ประเทศพม่า” ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน มีพรมแดนทางทิศตะวันตกติดกับอินเดียและบังคลาเทศ พรมแดนทางทิศตะวันออกติดกับไทยและลาว พรมแดนทางทิศเหนือติดกับจีน ส่วนพรมแดนทางทะเลทิศใต้ติดกับทะเลอันดามันและอ่าวเบงกอล เมียนมามีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับสองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รองจากอินโดนีเซีย

เมียนมาตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้นซึ่งประกอบไปด้วย 3 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน (ตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน) โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 35 ถึง 37 องศาเซลเซียส ฤดูฝน (ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม) โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 24 ถึง 35 องศาเซลเซียส และฤดูหนาว (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนกุมภาพันธ์) มีอุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ 22 ถึง 37 องศาเซลเซียส

ประชากร

ภายในปี 2559 เมียนมาจะมีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 54 ล้านคน ซึ่งประกอบไปด้วยประชากรหลายเชื้อชาติ ได้แก่ ชาวพม่า ชาวไทใหญ่ ชาวกะเหรี่ยง ชาวยะไข่ ชาว

จีน ชาวอินเดีย ชาวมอญรวมถึงชนกลุ่มน้อยต่างๆ เช่น คะฉิ่น ชิน แองโกล-อินเดีย เนปาลและแองโกล-เมียนมา ชาวเมียนมาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนศาสนาอื่นๆ ที่นิยมนับถือ ได้แก่ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ และศาสนาฮินดู

ย่างกุ้งเป็นเมืองหลวงเดิมและเป็นเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุด ส่วนเมืองหลวงในปัจจุบันคือ กรุงเนปิตอร์ซึ่งได้รับการสถาปนาเป็นเมืองหลวงของเมียนมาตั้งแต่ 6 พฤศจิกายน 2548 เป็นต้นมา

ภาษา

เมียนมาใช้ภาษาพม่าเป็นภาษาราชการและเป็นภาษาที่นิยมใช้ในการติดต่อสื่อสารโดยทั่วไปมากที่สุด

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นิยมใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจในเมืองใหญ่ โดยในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษได้รับการบรรจุเป็นภาษาที่สองในหลักสูตรการศึกษา อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ส่วนอื่นนอกเหนือจากเขตเมืองใหญ่และแหล่งท่องเที่ยว มีชาวเมียนมาเพียงส่วนน้อยที่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้

เวลาทำการ

เวลาทำการของภาคเอกชนคือเวลา 09.00 น. ถึง 17.00 น. วันจันทร์ถึงวันศุกร์ โดยบริษัทบางแห่งเปิดทำการในวันเสาร์ตั้งแต่เวลา 09.30 น. ถึง 12.00 น. และร้านค้าทั่วไปเปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 09.30 น. ถึง 18.00 น.

เวลา

เวลามาตรฐานของเมียนมาจะเร็วกว่าเวลามาตรฐานกรีนิช (Greenwich Mean Time : GMT) 6 ชั่วโมง 30 นาที

ตารางด้านล่างแสดงความแตกต่างของเวลา และระยะเวลาเดินทางทางอากาศโดยประมาณจากย่างกุ้งไปเมืองสำคัญต่างๆ

	จำนวนชั่วโมง เร็วกว่า / ช้ากว่า อย่างกึ่ง	เวลาในการเดินทางทาง อากาศจากย่างกุ้ง (ชั่วโมง)
กรุงเทพมหานคร	+0.5	1.5
ฮ่องกง	+1.5	2
สิงคโปร์	+1.5	2
โตเกียว	+2.5	6
ซีdney	+3.5	10
ลอนดอน	-6.5	11
นิวยอร์ก	-11.5	17
ลอสแอนเจลิส	-14.5	17

วันหยุดนักขัตฤกษ์

ตารางด้านล่างแสดงวันหยุดราชการของเมียนมาในปี 2559 วันที่แสดงเป็นตัวเอียงจะเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปีตามปฏิทินจันทรคติ

	2559
วันแห่งอิสรภาพเมียนมา	4 มกราคม
วันสหภาพ	12 กุมภาพันธ์
วันเกษตรกร	2 มีนาคม
วันมาฆบูชา	23 มีนาคม
วันกองทัพ	27 มีนาคม
วันสงกรานต์	11 – 16 เมษายน
วันขึ้นปีใหม่เมียนมา	17 – 20 เมษายน
วันแรงงาน	1 พฤษภาคม

วันวิสาขบูชา	21 พฤษภาคม
วันวีรชนผู้เสียสละ	19 กรกฎาคม
วันเข้าพรรษา	19 กรกฎาคม
วันเฉลิมฉลองเทศกาลตาดิงยุด	16 ตุลาคม
วันเฉลิมฉลองเทศกาลตะชาวังโหมง	14 พฤศจิกายน
วันชาติ	24 ธันวาคม
วันคริสต์มาส	25 ธันวาคม

A. โครงสร้างรัฐบาลและสภาพเศรษฐกิจ

A.1 โครงสร้างรัฐบาล

เมียนมาอยู่ภายใต้การปกครองโดยรัฐบาลทหารมายาวนานกว่าครึ่งศตวรรษ (ตั้งแต่ปี 2504 ถึงปี 2554) โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เมียนมาเริ่มเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบเผด็จการทหารมาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยสถาปนารัฐธรรมนูญขึ้นเพื่อให้สิทธิประชาชนในการเลือกตั้งผู้แทนรัฐสภา

ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2551 สภาแห่งชาติเมียนมา (Pyidaungsu Hluttaw) ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตย แบ่งออกเป็นสองสภา ได้แก่ วุฒิสภาหรือสภาชนชาติ (Amyotha Hluttaw: House of Nationalities) และสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาประชาชน (Pyithu Hluttaw: House of Representatives) โดยวุฒิสภาหรือสภาชนชาติมีสมาชิกจำนวน 224 คน ประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งจำนวน 168 คนและสมาชิกที่เป็นบุคลากรในกองทัพที่ได้รับการแต่งตั้งโดยผู้บัญชาการทหารสูงสุดจำนวน 56 คน ในขณะที่สภาผู้แทนราษฎรหรือสภาประชาชนปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 440 คน แบ่งเป็นสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจำนวน 330 คน และสมาชิกที่เป็นบุคลากรในกองทัพที่ได้รับการแต่งตั้งโดยผู้บัญชาการทหารสูงสุดจำนวน 110 คน สมาชิกสภาแห่งชาติเมียนมาจะเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง

ประธานาธิบดีซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี ประธานาธิบดีมีฐานะเป็นทั้งประมุขของประเทศ หัวหน้ารัฐบาล และเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี

ในปี 2559 ประธานาธิบดีและคณะรัฐมนตรีพลเรือนซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนได้ขึ้นดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศอย่างเป็นทางการ พร้อมกับปรับแผนโครงสร้างรัฐบาลเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันโดยลดจำนวนกระทรวงต่างๆ ลงจากเดิมที่มี 36 กระทรวง เหลือ 21 กระทรวง

A.2 เศรษฐกิจ

เมียนมาเป็นตลาดเปิดใหม่ที่ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติเป็นจำนวนมาก ไม่เพียงแต่นักลงทุนในภูมิภาคเดียวกัน แต่รวมถึงนักลงทุนในภูมิภาคอื่นๆ เนื่องจากเมียนมาอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติและมีความได้เปรียบในด้านทำเลที่ตั้งซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ระหว่างจีนและอินเดีย ตั้งแต่ปี 2554 เศรษฐกิจของเมียนมาได้เปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจแบบวางแผนโดยส่วนกลางไปเป็นระบบเศรษฐกิจแบบมุ่งเน้นตลาด เมียนมาเริ่มปฏิรูปนโยบายต่างๆ เช่น การต่อต้านการทุจริตในวงการของเจ้าหน้าที่รัฐ การผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รวมถึงปฏิรูปกฎหมายซึ่งมีบทบาทสำคัญกับภาคเศรษฐกิจคือกฎหมายการลงทุนของชาวต่างชาติ (Foreign Investment Law) กฎหมายภาษีอากร และกฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone Law) โดยลดข้อจำกัด เงื่อนไขและอุปสรรคเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสนับสนุนการพัฒนาภาคเอกชน โดยก้าวที่สำคัญของการปฏิรูปคือการบังคับใช้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติที่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติประกอบธุรกิจในเมียนมาได้โดยไม่ต้องร่วมทุนร่วมกับนักลงทุนเมียนมาและนักลงทุนต่างชาติจะได้รับความคุ้มครองจากรัฐบาลเมียนมาว่าการลงทุนของตนจะไม่ถูกแปรรูปกิจการให้เป็นของรัฐ

อย่างไรก็ตาม ยังมีธุรกิจบางประเภทที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลเพื่อปกป้องสวัสดิภาพของประชาชน หรือผู้ประกอบการท้องถิ่น ดังนั้น การประกอบธุรกิจดังกล่าวอาจต้องเข้าร่วมค้ากับชาวเมียนมาเท่านั้นและต้องได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการภายใต้ข้อกำหนดทางกฎหมาย

หลังจากการเปิดประเทศของเมียนมา การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติเพิ่มสูงมากขึ้น ส่งผลให้เงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้าเมียนมาและทำให้อัตราการเติบโตทาง

เศรษฐกิจของเมียนมาเพิ่มขึ้น โดยธุรกิจบริการเป็นธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ

รูปแบบของระบบเศรษฐกิจ

รัฐบาลเมียนมาสนับสนุนการลงทุนทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศ โดยให้สิทธิประโยชน์ที่น่าสนใจแก่นักลงทุนต่างชาติผ่านกฎหมายการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Investment Law) (โปรดดูหัวข้อ B.1) กฎหมายการลงทุนของชาวเมียนมา (Citizen Investment Law) และกฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยให้การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นพิเศษ รวมถึงการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติเมื่อมีการประกอบธุรกรรมผ่านธนาคารของภาครัฐ และธนาคารของภาคเอกชน รวมถึงสาขาของธนาคารต่างชาติ

แนวโน้มเศรษฐกิจโดยรวม

เมียนมาปฏิรูประบบเศรษฐกิจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศและและสนับสนุนให้ชาวเมียนมาประกอบธุรกิจและร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ นอกจากนี้ เมียนมายังให้ความสำคัญและอยู่ระหว่างการปฏิรูปในด้านบรรษัทภิบาลที่ดีและการต่อต้านการทุจริตในวงกรของเจ้าหน้าที่รัฐ

ในฐานะที่เป็นตลาดเปิดใหม่ เมียนมายินดีให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนโดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในประเทศที่มีอยู่เป็นจำนวนมากด้วยความคาดหวังว่าการลงทุนจากต่างประเทศจะส่งผลให้ชาวเมียนมาได้รับการฝึกฝนทักษะให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือและมีความสามารถทางวิชาชีพเฉพาะด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมด้านพลังงาน การเกษตร การประมงและป่าไม้ รวมถึงอุตสาหกรรมด้านโทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน การผลิต การท่องเที่ยว และการโรงแรม

A.3 อุตสาหกรรมชั้นนำ

การเกษตร

การเกษตรนับว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่ยังคงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของเมียนมา โดยประชากรประมาณร้อยละ 60 ของเมียนมาประกอบอาชีพเกษตรกรและใช้พื้นที่สำหรับการเพาะปลูกเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 19 ของพื้นที่ทั้งหมดใน

ประเทศ สินค้าทางการเกษตรที่สำคัญของเมียนมา ได้แก่ ข้าว เมล็ดพืช ถั่ว งา ถั่ว
ลิสง อ้อย ไม้เนื้อแข็งและไม่ยืนต้นต่างๆรวมถึงปลาและผลิตภัณฑ์จากปลา

พลังงานและเหมืองแร่

สำหรับด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เมียนมาเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรแร่ธาตุ
ที่สำคัญได้แก่ หยก ทองแดง ทอง ถ่านหิน ดีบุก ทังสแตน และนิกเกิล

ส่วนด้านอุตสาหกรรมพลังงาน เมียนมามีก๊าซธรรมชาติสำรองไว้ในประเทศมากถึง
ประมาณ 9.8 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต ธุรกิจพลังงานถือเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญของ
ประเทศ โดยการส่งออกพลังงานได้สร้างรายได้ให้เมียนมามากกว่า 3.7 พันล้าน
ดอลลาร์สหรัฐในปี 2558

อุตสาหกรรมการผลิต

เมียนมาได้เปรียบในเชิงที่ตั้งซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ระหว่างตลาดเกิดใหม่ที่ใหญ่ที่สุดในโลก 2
แห่งคืออินเดียและจีน ประกอบกับเมียนมามีค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเพียง
ประมาณ 90 ถึง 100 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือนและการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีรวมถึง
สิทธิประโยชน์อื่นๆ ที่ให้แก่นักลงทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ปัจจุบัน
เหล่านี้ส่งเสริมให้เมียนมาสามารถดึงดูดนักลงทุนจากกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตได้เป็น
อย่างดี

ภาคบริการ

การขยายตัวของภาคบริการคิดเป็นสัดส่วนอันดับหนึ่งของจีดีพีของเมียนมา ธุรกิจ
ภาคบริการที่สำคัญ ได้แก่ ธุรกิจขนส่งและธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวซึ่งเป็นธุรกิจ
หลักที่ขับเคลื่อนจีดีพีของเมียนมา รวมถึงธุรกิจบริการสาธารณสุขไปคจากภาครัฐ โดย
หลังจากเมียนมาเปิดประเทศ ชาวต่างชาติหลังไหลเข้ามาท่องเที่ยวในเมียนมาเป็น
จำนวนกว่า 1 ล้านคนในปี 2555 และเพิ่มขึ้นเป็น 2 ล้านคนในปีถัดมา โดยในปี 2557
ถึง 2558 เมียนมามีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนกว่า 3.4 ล้านคน

อย่างไรก็ดี ธุรกิจภาคบริการส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นดำเนินการ ดังนั้น รัฐบาล
เมียนมาจึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาศักยภาพของธุรกิจภาคบริการให้ทัดเทียมกับ
มาตรฐานสากล

A.4 ระบบการเงินและการธนาคาร

ธนาคารกลางและหน่วยงานกำกับดูแลด้านการเงิน

ธนาคารกลางเมียนมา (The Central Bank of Myanmar) มีหน้าที่กำหนดนโยบายทางการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระดับมหภาคและเพื่อส่งเสริมการออมเงินภายในประเทศ นอกจากนี้ ธนาคารกลางเมียนมายังเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินต่างๆ รวมถึงพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

กฎหมายว่าด้วยธนาคารกลางซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี 2556 กำหนดวัตถุประสงค์หลักของธนาคารกลางไว้คือเพื่อส่งเสริมเสถียรภาพทางการเงิน การรักษาเสถียรภาพของราคาสินค้าภายในประเทศพัฒนาระบบการเงินและการคลัง ปรับปรุงระบบการชำระเงินและสนับสนุนนโยบายทางเศรษฐกิจจากรัฐบาลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

ธนาคารพาณิชย์

ในปัจจุบัน เมียนมามีธนาคารของภาครัฐทั้งหมด 4 แห่ง ธนาคารของภาคเอกชน 24 แห่ง สำนักงานตัวแทนของธนาคารต่างชาติ 49 แห่ง และสาขาของธนาคารต่างชาติ 9 แห่ง โดยแม้ว่าระบบธนาคารของเมียนมาจะยังอยู่ในระหว่างการพัฒนา เมียนมาได้เปิดให้บริการธนาคารผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งสามารถอำนวยความสะดวกด้านการชำระเงิน การโอนเงิน และการบริการข้อมูลรายงานทางการเงิน รวมถึงการให้บริการบัตรเดบิตและระบบเอทีเอ็ม

ตลาดหลักทรัพย์

เมียนมามีตลาดหลักทรัพย์แห่งเดียวคือตลาดหลักทรัพย์ย่างกุ้ง (Yangon Stock Exchange: YSX) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปลายปี 2558 ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

A.5 สกุลเงิน

เมียนมาใช้สกุลเงิน จีต (Kyat: MMK) โดยอัตราแลกเปลี่ยนจะถูกกำหนดตามระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการ (Managed floating exchange rate) ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามอุปสงค์และอุปทานในตลาดและอัตราอ้างอิงของธนาคารกลางเมียนมา

B. การลงทุนและการค้าจากต่างประเทศ

B.1 สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ

ในปี 2555 รัฐบาลเมียนมาประกาศใช้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Investment Law) ฉบับใหม่เพื่อบังคับใช้แทนกฎหมายการลงทุนของต่างชาติฉบับเดิมซึ่งใช้มาตั้งแต่ปี 2531 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ โดยให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ ในปี 2556 และปี 2557 รัฐบาลเมียนมาประกาศใช้ระเบียบการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Investment Rules) เพื่อกำหนดแนวทางและขอบเขตการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติเพิ่มเติม เช่น ประเภทธุรกิจที่ห้ามต่างชาติลงทุน ประเภทธุรกิจที่ต้องมีการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment) และประเภทธุรกิจที่ไม่ได้รับสิทธิยกเว้นและลดหย่อนภาษีอากร เป็นต้น

คณะกรรมการการการลงทุนของเมียนมา (The Myanmar Investment Commission: MIC) เป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติฉบับใหม่ มีหน้าที่รับผิดชอบการกำกับดูแลโครงการลงทุนจากต่างประเทศ เช่น พิจารณา

คำขออนุญาตลงทุน ออกใบอนุญาตลงทุน ชี้แจงข้อกำหนดและเงื่อนไขการลงทุนแก่นักลงทุนต่างชาติ

ในปี 2559 คณะกรรมการการการลงทุนของเมียนมาได้มีการออกประกาศเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการลงทุนในเรื่องสำคัญต่างๆ ที่นักลงทุนควรทราบ ดังต่อไปนี้

- ▶ ธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการ
- ▶ ธุรกิจที่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการได้ในรูปแบบของการร่วมค้า (Joint venture) กับผู้มีสัญชาติเมียนมา
- ▶ ธุรกิจที่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการภายใต้คำแนะนำจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการในรูปแบบของการร่วมค้ากับผู้มีสัญชาติเมียนมาและ
- ▶ ธุรกิจที่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการภายใต้เงื่อนไขอื่นและต้องดำเนินการในรูปแบบของการร่วมค้า

ความคุ้มครองการลงทุน

รัฐบาลเมียนมาให้ความคุ้มครองการลงทุนแก่นักลงทุนต่างชาติ โดยให้การรับรองว่าโครงการลงทุนภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติจะไม่ถูกแปรรูปกิจการเป็นของรัฐหรือถูกยุติการดำเนินโครงการก่อนระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร รวมถึงคุ้มครองการทำธุรกรรมทางการเงินโดยให้การรับรองสิทธิในการโอนหรือจ่ายเงินไปยังต่างประเทศ

การเช่าที่ดิน

นักลงทุนที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติจะได้รับสิทธิเช่าที่ดินในเมียนมาเป็นระยะเวลาสูงสุดถึง 50 ปี โดยกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนของสัญญาเช่าที่ดินจะแตกต่างกันออกไปเป็นรายโครงการขึ้นอยู่กับภาคอุตสาหกรรม ประเภทของธุรกิจ และจำนวนเงินลงทุน โดยหากนักลงทุนประสงค์จะดำเนินกิจการหลังจากที่ระยะเวลาเช่าที่ดินตามสิทธิที่ดินได้รับสิ้นสุดลง นักลงทุนสามารถขอต่ออายุสัญญาเช่าที่ดินได้อีก 2 ครั้ง ครั้งละ 10 ปี อย่างไรก็ตาม สำหรับโครงการลงทุนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและด้อยพัฒนา คณะกรรมการการการลงทุนของเมียนมาอาจพิจารณาขยายระยะเวลาการเช่าที่ดินออกไปอีกได้ แล้วแต่กรณี

การจ้างงาน

กฎหมายการลงทุนของต่างชาติอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติจ้างแรงงานชาวต่างชาติที่มีทักษะความชำนาญได้เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 75 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดในช่วง 2 ปีแรกของการประกอบกิจการ โดยสัดส่วนการจ้างแรงงานชาวต่างชาติที่ได้รับอนุญาตจะถูกลดลงมาเหลือร้อยละ 50 สำหรับปีที่ 3 และปีที่ 4 ของการประกอบกิจการ และเหลือเพียงร้อยละ 25 หรือน้อยกว่าสำหรับปีที่ 5 และปีที่ 6 ของการประกอบกิจการ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการลงทุนของเมียนมาอาจมีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเพิ่มเติมสำหรับการจ้างแรงงานชนกลุ่มน้อยในท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic group) ต่างๆ ในเมียนมา

สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร

กฎหมายการลงทุนของต่างชาติให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรแก่นักลงทุน ดังต่อไปนี้

- ▶ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ปีต่อเนื่องกัน นับจากปีที่เริ่มประกอบกิจการ
- ▶ ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีศุลกากรสำหรับกรณีดังต่อไปนี้
  - ▶ การนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์และชิ้นส่วนในช่วงระหว่างการก่อสร้างโครงการ
  - ▶ การนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ ชิ้นส่วน และส่วนประกอบที่จำเป็นในช่วงการขยายโครงการ
  - ▶ การนำเข้าวัตถุดิบภายในระยะเวลา 3 ปีแรกนับจากวันเริ่มการผลิต หลังจากสิ้นสุดช่วงระยะเวลาก่อสร้างโครงการ
- ▶ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากสำหรับรายได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งจากการส่งออกสินค้า
- ▶ ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีการค้าสำหรับสินค้าส่งออก
- ▶ การหักค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร อุปกรณ์ อาคาร หรือสินทรัพย์ส่วนทุน
- ▶ ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรที่นำกลับมาลงทุนใหม่ภายใน 1 ปี
- ▶ ลูกจ้างชาวต่างชาติจะได้รับสิทธิที่จะเสียภาษีบุคคลธรรมดาในอัตราเดียวกันกับลูกจ้างชาวเมียนมา

- ▶ การหักรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา
- ▶ การหักรายจ่ายอันเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่นายจ้างออกแทนลูกจ้างชาวต่างชาติ
- ▶ หลังจากสิ้นสุดระยะเวลาการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล นำผลขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลา 2 ปี มาหักออกจากผลกำไรสุทธิจากการประกอบกิจการได้เป็นเวลา 3 ปี

เขตเศรษฐกิจพิเศษ

บริษัทต่างชาติที่มีโครงการลงทุนตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone: SEZ) จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรเพิ่มเติม เขตเศรษฐกิจพิเศษของเมียนมาอยู่ภายใต้การบริหารงานตามกฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 3 เขต ดังนี้

1. เขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย (Dawei SEZ) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเมียนมาในพื้นที่เขตตะนาวศรี
2. เขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิว (KyaukPhyu SEZ) ตั้งอยู่ทางตะวันตกของเมียนมาในรัฐยะไข่
3. เขตเศรษฐกิจพิเศษติลาวา (Thilawa SEZ) ตั้งอยู่ห่างจากทางตอนใต้ของย่างกุ้งประมาณ 20 กิโลเมตร โดยครอบคลุมพื้นที่กว่า 24 ตารางกิโลเมตร

โครงการลงทุนที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ 3 เขตข้างต้น จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามการส่งเสริมการลงทุนของเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้นๆ ตัวอย่างสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรของโครงการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษติลาวามีดังนี้

- ▶ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ปี ในเขตส่งเสริมการลงทุน
- ▶ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 7 ปี ในเขตปลอดศุลกากร
- ▶ ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 50 เป็นระยะเวลา 5 ปี หลังจากช่วงระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นสุดลง
- ▶ ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 50 สำหรับผลกำไรที่ได้มีการนำกลับมาลงทุนใหม่ภายในระยะเวลา 1 ปี โดยสามารถใช้สิทธิลดหย่อนนี้ได้

เป็นระยะเวลา 5 ปีนับจากช่วงระยะเวลาที่ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 50 ล้นสุดลง

- ▶ ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ในเขตปลอดอากร
- ▶ ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการก่อสร้างในเขตปลอดอากร
- ▶ ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการก่อสร้างในเขตส่งเสริมการลงทุนเป็นระยะเวลา 5 ปีและลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์ดังกล่าวในอัตราร้อยละ 50 สำหรับ 5 ปีถัดไปต่อเนื่องกัน
- ▶ ยกเว้นภาษีการค้าสำหรับสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออก
- ▶ สิทธินำผลขาดทุนสะสมมาหักออกจากผลกำไรจากการประกอบกิจการเป็นระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี

ส่วนสิทธิประโยชน์อื่นที่ให้แก่นักลงทุนภายใต้กฎหมายว่าด้วยเขตเศรษฐกิจพิเศษของเมียนมานั้น ยังรวมถึงสิทธิได้รับใบอนุญาตทำงานสำหรับลูกจ้างชาวต่างชาติและสิทธิในการเช่าที่ดินเป็นระยะเวลาสูงสุดนานถึง 50 ปี โดยหากนักลงทุนประสงค์จะลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษต่อภายหลังจากระยะเวลา 50 ปีแรกแล้วสุดลง นักลงทุนอาจขอขยายสิทธิการเช่าที่ดินเพิ่มเติมได้อีก 25 ปี

B.2 ข้อควรพิจารณาในการลงทุน

ทรัพย์สินทางปัญญา

เมียนมาได้เข้าร่วมลงนามในข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights: TRIPS) ขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันกลไกการบังคับใช้กฎหมายอันเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในเมียนมายังไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ TRIPS กำหนด และระบบกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในเมียนมายังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

สิทธิบัตร

เมียนมามีพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิบัตรและการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Patent and Design Act) แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่ผลใช้บังคับ โดยในปัจจุบันเมียนมาอยู่ระหว่างการร่างกฎหมายด้านสิทธิบัตรและกฎหมายด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ TRIPS ดังนั้นในระหว่างนี้ ผู้เป็นเจ้าของสิทธิบัตร รวมถึงเจ้าของแบบผลิตภัณฑ์ต่างๆ อาจจดทะเบียนสิทธิบัตรและแบบผลิตภัณฑ์ของตนในเมียนมาได้โดยดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียน (Registration Act)

เครื่องหมายการค้า

ในปัจจุบันเมียนมายังไม่มีกฎหมายด้านเครื่องหมายการค้าเป็นการเฉพาะ ดังนั้น เมียนมาจึงนำบทบัญญัติในกฎหมายอื่นมาใช้บังคับกับการใช้เครื่องหมายการค้าและการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เช่น ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียน

เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของตนในเมียนมาได้โดยยื่นขอรับความคุ้มครองกับสำนักทะเบียนเอกสารสิทธิ (The Office of the Registration of Deeds) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเครื่องหมายการค้าพร้อมทั้งประกาศความเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าให้เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน โดยการโฆษณาการจดทะเบียนดังกล่าวในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หรือได้ใช้เครื่องหมายการค้านั้นในทางค้าอันเป็นปกติของตน ทั้งนี้ ผู้ที่สามารถยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ ต้องเป็นผู้มีสัญชาติเมียนมาเท่านั้น ดังนั้น นักลงทุนต่างชาติที่เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าจะสามารถจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ผ่านสำนักงานตัวแทนท้องถิ่น

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

แม้ว่าเมียนมาจะดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนโดยอนุญาตให้ทั้งผู้มีสัญชาติเมียนมาและชาวต่างชาติสามารถลงทุนเพื่อดำเนินธุรกิจในตลาดภายในประเทศได้ รัฐบาลเมียนมายังคงผูกขาดอุตสาหกรรมบางประเภทโดยอนุญาตให้ดำเนินกิจการในรูปแบบรัฐวิสาหกิจเท่านั้นซึ่งรวมถึงกิจการที่เกี่ยวข้องกับไม้สัก ชุง ป่า ไม้ น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ ทรัพยากรแร่ การประมง การไปรษณีย์และการโทรคมนาคม การขนส่งทางรถไฟและทางอากาศ สถาบันการเงินและธุรกิจประกันภัย

สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์ อุตสาหกรรมโลหะ การไฟฟ้า และการผลิตสินค้าอันเกี่ยวข้องกับความมั่นคงและการป้องกันประเทศ

ภายหลังจากการประกาศใช้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ รัฐบาลเมียนมามีแนวโน้มที่จะผ่อนคลายการผูกขาดโดยรัฐมากขึ้น โดยการเปิดเสรีให้ภาคเอกชนทั้งนักลงทุนสัญชาติเมียนมาและนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน โดยจากข้อมูล ณ ปี 2559 เมียนมาออกใบอนุญาตให้ธนาคารต่างชาติ 9 แห่งจัดตั้งสาขา รวมถึงอนุญาตให้สำนักงานตัวแทนของธนาคารและสถาบันการเงินต่างชาติ 49 แห่งเข้ามาประกอบกิจการในเมียนมา ในส่วนของภาคการโทรคมนาคม รัฐบาลเมียนมาออกใบอนุญาตให้กับบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงด้านธุรกิจโทรคมนาคม ได้แก่ บริษัทเทเลนอร์ (Telenor) และบริษัทโอริศดู (Ooredoo) เข้ามาดำเนินการวางระบบเครือข่ายในเมียนมาได้

ข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจของนักลงทุนต่างชาติ

ถึงแม้ว่ารัฐบาลเมียนมาจะส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศโดยอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถประกอบกิจการด้วยการจัดตั้งบริษัทซึ่งนักลงทุนต่างชาติถือหุ้นร้อยละ 100 ก็ตาม กฎหมายการลงทุนของต่างชาติและข้อบังคับในกฎหมายอื่นยังคงจำกัดสิทธิของนักลงทุนต่างชาติสำหรับการประกอบธุรกิจบางประเภท

ประเภทธุรกิจที่ห้ามมิให้ต่างชาติลงทุนหรืออนุญาตให้ต่างชาติลงทุนภายใต้เงื่อนไขแบ่งออกเป็น 3 บัญชีดังต่อไปนี้

บัญชี 1 ธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการ (โปรดดูภาคผนวก 1)

บัญชี 2 ธุรกิจที่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการได้ในรูปแบบของการร่วมค้า (Joint venture) กับผู้มีสัญชาติเมียนมา (โปรดดูภาคผนวก 2)

บัญชี 3 ธุรกิจที่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการได้ภายใต้เงื่อนไขพิเศษซึ่งประกอบไปด้วย (1) ธุรกิจที่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการภายใต้คำแนะนำจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องและต้องดำเนินการในรูปแบบของการร่วมค้ากับผู้มีสัญชาติเมียนมา และ (2) ธุรกิจที่อนุญาตให้ต่างชาติดำเนินการภายใต้เงื่อนไขอื่นและต้องดำเนินการในรูปแบบของการร่วมค้า (โปรดดูภาคผนวก 3)

สำหรับธุรกิจประเภทอื่นที่ไม่ตกอยู่ในทั้ง 3 บัญชีข้างต้น นักลงทุนต่างชาติสามารถดำเนินการโดยถือหุ้นร้อยละ 100 ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้อง

กับธุรกิจอื่นๆ (หากมี) เช่น กฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงินรายย่อย (The Microfinance Law) เป็นต้น

การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา

ในเมียนมา การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสามารถทำได้ผ่านทางสถาบันการเงินที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เช่น ธนาคารของภาคเอกชน โดยอัตราแลกเปลี่ยนต้องเป็นไปตามที่ธนาคารกลางเมียนมากำหนด ในปัจจุบัน ระบบตลาดเงินและระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของเมียนมา มีแนวโน้มที่จะได้รับการพัฒนาให้ทัดเทียมกับมาตรฐานระดับสากลได้ภายในระยะเวลาอันสั้นแม้จะยังอยู่ในช่วงเริ่มเปิดตลาด เนื่องจากธนาคารกลางเมียนมาได้เปิดโอกาสให้ธนาคารต่างชาติ เข้ามามีบทบาทในการร่วมพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราในเมียนมามากขึ้น

การโอนหรือจ่ายเงินตราต่างประเทศออกจากเมียนมาอยู่ในบังคับต้องแจ้งและได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลด้านการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Foreign Exchange Control Department) ของธนาคารกลางเมียนมา

กฎหมายป้องกันการผูกขาด

เพื่อป้องกันการการแข่งขันทางการค้าอันไม่เป็นธรรม พระราชบัญญัติป้องกันการผูกขาดทางการค้าฉบับแรกจะเริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 เป็นต้นไป

การควบคุมราคา

พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (The Act on Prices of Goods and Services) ให้อำนาจแก่คณะกรรมการกลาง (The Central Commission on Prices of Goods and Services : CCP) ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการ เพื่อป้องกันมิให้มีการตรึงราคาสินค้าหรือการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันไม่เป็นธรรม รวมถึงการปฏิบัติทางการค้าที่อาจนำไปสู่การตั้งราคาสินค้าและบริการสูงหรือต่ำเกินไปโดยไม่มีเหตุอันสมควร ปัจจุบันมีสินค้าและบริการทั้งสิ้น 42 รายการอยู่ภายใต้การควบคุมราคา เช่น ข้าว น้ำตาล สารซัฟฟอก ปูนซีเมนต์

B.3 ข้อตกลงทางการค้าในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

เมียนมาเป็นสมาชิกกลุ่มการค้าในระดับภูมิภาคของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of South-East Asian Nations: ASEAN) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) และองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) นอกจากนี้ เมียนมายังได้ลงนามในข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreements: FTAs) แบบทวิภาคีกับสหรัฐอเมริกา และบังคลาเทศ อีกทั้งในระดับภูมิภาค เมียนมาในฐานะที่เป็นประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามในข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับจีน ญี่ปุ่น เกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

B.4 คู่ค้าหลัก และการนำเข้าส่งออกที่สำคัญ

คู่ค้าหลักของเมียนมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือประเทศเพื่อนบ้าน โดยไทยถือเป็นคู่ค้าที่สำคัญ ส่วนประเทศคู่ค้าหลักอื่นๆ ได้แก่ จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย เยอรมนี และเขตบริหารพิเศษฮ่องกง มูลค่าการส่งออกของเมียนมาเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วอันเป็นผลจากการเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียนตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (The ASEAN Free Trade Area: AFTA) และการลงนามในข้อตกลงการค้าเสรี (FTAs) กับประเทศอื่นๆ รวมถึงการดำเนินนโยบายเปิดประตูทางการค้า (Open-door policy)

สินค้าส่งออกหลักของเมียนมา ได้แก่ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติซึ่งมีสัดส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด สินค้าส่งออกที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ อัญมณี และสินค้าเกษตร เช่น ผักประเภทหัวผักกาด ไม้ ปลา และยางพารา

สินค้านำเข้าหลักของเมียนมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เครื่องจักรและชิ้นส่วน วัสดุที่ใช้สำหรับการก่อสร้าง น้ำมันพืช ยานพาหนะและเภสัชภัณฑ์

B.5 การนำเข้าและการส่งออก

ข้อจำกัดในการนำเข้าและการส่งออก

รัฐบาลเมียนมาจำกัดมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมิให้เกินมูลค่าการส่งออก เพื่อกระตุ้นการส่งออกสินค้าและป้องกันการขาดดุลทางการค้าระหว่างประเทศ โดย

นักลงทุนจากภาคเอกชนจะได้รับการส่งเสริมให้นำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้สำหรับการผลิต เครื่องจักรอุตสาหกรรม รวมไปถึงวัตถุดิบและสินค้าที่จำเป็น

ในปัจจุบัน ผู้ส่งออกสามารถแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้ผ่านศูนย์บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในท้องถิ่น โดยผู้นำเข้าและผู้ส่งออกสามารถโอนเงินตราต่างประเทศเข้าหรือออกจากเมียนมาได้โดยใช้ตราสารเครดิต (Letter of Credit: L/C) หรือโอนเงินผ่านทางบัญชีเงินตราต่างประเทศของผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออก

ผู้ที่ประสงค์จะนำเข้าและส่งออกสินค้าในรายการที่ต้องมีใบอนุญาต สามารถขอใบอนุญาตได้ที่คณะกรรมการการค้า (Directorate to Trade) และกรมการค้าชายแดนในสังกัดของกระทรวงพาณิชย์ คณะกรรมการการค้ามีหน้าที่ออกใบอนุญาตนำเข้าและใบอนุญาตส่งออกสำหรับสินค้าทุกประเภท ส่วนกรมการค้าชายแดนมีหน้าที่ออกใบอนุญาตนำเข้าและใบอนุญาตส่งออกสำหรับการค้าชายในบริเวณด่านชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ ในปัจจุบัน สินค้าประมาณ 983 รายการอยู่ในบังคับต้องมีใบอนุญาตสำหรับการนำเข้าและส่งออก

ใบอนุญาตส่งออกและใบอนุญาตนำเข้าที่ออกโดยคณะกรรมการการค้ามีอายุ 3 เดือนนับจากวันที่ออกใบอนุญาตและไม่สามารถขยายระยะเวลาได้

สินค้าบางประเภทเป็นสินค้าต้องห้ามนำเข้ามายังเมียนมา เช่น เงินตราปลอม สीलามกอนาจาร สินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอม ไฟ สินค้าที่มีลวดลายหรือจำลองธงชาติของเมียนมา และสินค้าที่มีการจำลองภาพหรือสัญลักษณ์ของพระพุทธรูปและเจดีย์ในเมียนมา ส่วนสินค้าบางชนิดเป็นสินค้าต้องห้ามส่งออกจากเมียนมา เช่น อาวุธยุทธโธปกรณ์ วัตถุโบราณ และสารเสพติด

ขั้นตอนทางศุลกากร

การนำสินค้าเข้ามาในเมียนมาจะต้องเสียภาษีศุลกากรในอัตราตั้งแต่ร้อยละ 0 ถึงร้อยละ 40 โดยบริษัทที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติสามารถขอยกเว้นหรือบรรเทาภาระภาษีศุลกากรได้สำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์ ที่ใช้ในการก่อสร้างและสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาในช่วง 3 ปีแรกของการผลิต

C. สถานประกอบการ

C.1 รูปแบบการดำเนินธุรกิจ

นักลงทุนต่างชาติสามารถดำเนินธุรกิจในเมียนมาในรูปแบบของบริษัทจำกัด สำนักงานสาขา สำนักงานผู้แทน และการร่วมค้า

บริษัทจำกัด

บริษัทมี 2 ประเภทคือบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัดโดย บริษัทจำกัดต้องมีผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 2 คนแต่ไม่เกิน 50 คน

บริษัทจำกัดเป็นรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่นักลงทุนชาวต่างชาติให้ความนิยมที่สุดเนื่องจากกฎหมายเมียนมาอนุญาตให้ชาวต่างชาติเป็นผู้ถือหุ้นข้างมากได้ อย่างไรก็ตามหากบริษัทจำกัดมีผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติถือหุ้นแม่เพียงหุ้นเดียว บริษัทจำกัดนั้นจะถือเป็นบริษัทต่างชาติภายใต้กฎหมายเมียนมาและจะอยู่ในบังคับต้องจดทะเบียนและขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ (Permit to Trade) ก่อนเริ่มดำเนินธุรกิจ

นักลงทุนสามารถขอจัดตั้งบริษัทจำกัดภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Business Law) ได้หากต้องการดำเนินธุรกิจตามประเภทกิจการที่ได้รับการ

ส่งเสริมการลงทุนเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนต่างๆ แต่หากธุรกิจที่นักลงทุนประสงค์จะดำเนินการมีได้อยู่ในประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน นักลงทุนสามารถจัดตั้งบริษัทภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งบริษัทของเมียนมา (The Myanmar Companies Act : MCA) ซึ่งจะมีได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนใดๆ

สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติ

บริษัทต่างชาติสามารถจัดตั้งสำนักงานสาขาเพื่อประกอบธุรกิจในประเทศเมียนมาได้ โดยสำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาตินั้นจะถือว่ามีสถานะเป็นนิติบุคคลเดียวกันกับสำนักงานใหญ่ (บริษัทแม่) ในต่างประเทศ

สำนักงานผู้แทนของบริษัทต่างชาติ

สำนักงานผู้แทนของบริษัทต่างชาติจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อติดต่อประสานงานและสนับสนุนการประกอบกิจกรรมต่างๆ ของสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศโดยไม่สามารถดำเนินกิจกรรมอื่นก่อนให้กิดรายได้

การร่วมค้า

การร่วมค้าเป็นการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดซึ่งเป็นการร่วมทุนกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับคู่ค้าผู้มีสัญชาติเมียนมา (บุคคลธรรมดาชาวเมียนมา บริษัทจำกัดสัญชาติเมียนมา หรือรัฐวิสาหกิจของเมียนมา)

กฎหมายการลงทุนของต่างชาติได้กำหนดธุรกิจ 27 ประเภทที่นักลงทุนต่างชาติสามารถประกอบธุรกิจในประเทศเมียนมาได้หากเป็นการร่วมค้ากับคู่ค้าสัญชาติเมียนมา เช่น การผลิตและทำการตลาดด้านผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม เคมีภัณฑ์ การบรรจหีบห่อ และธุรกิจขนส่งทางอากาศ เป็นต้น

นิติบุคคลในประเทศเมียนมา ไม่ว่าจะจัดตั้งขึ้นในรูปแบบใดก็ตาม ต้องได้รับการต่ออายุทุกๆ 5 ปีนับจากวันที่จัดตั้ง เว้นแต่เป็นบริษัทจำกัดหรือสำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Business Law)

C.2 การควบคุมและการซื้อกิจการ

นโยบายของรัฐบาลเมียนมาในอดีตไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติซื้อหุ้นจากชาวเมียนมา อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันรัฐบาลเมียนมามีแนวโน้มที่จะผ่อนปรนข้อจำกัด

ดังกล่าวมากขึ้น โดยในปี 2556 เมียนมาอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถรับโอนหุ้นจากชาวเมียนมาและให้ชาวเมียนมาสามารถรับโอนหุ้นจากนักลงทุนต่างชาติได้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ข้อกำหนดอนุญาตให้มีการโอนหุ้นระหว่างนักลงทุนต่างชาติและชาวเมียนมาดังกล่าวยังคงสามารถบังคับใช้ได้เฉพาะกรณีการโอนหุ้นในบริษัทร่วมค้าเท่านั้น โดยไม่รวมถึงการโอนหุ้นในบริษัทจำกัดเป็นการทั่วไป

C.3 ตารางสรุปอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ประเภทภาษี	อัตราภาษี (ร้อยละ)	หมายเหตุ
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	25	
ภาษีเงินได้จากการโอนสินทรัพย์	10	
ภาษีเงินได้นิติบุคคลของสำนักงานสาขา	25	
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย		
เงินปันผล / การจำหน่ายกำไรของสาขา	0	
ดอกเบี่ย	15	(ก)(ข)
ค่าสิทธิ	20	(ก)(ข)
การให้บริการในเมียนมา	3.5	(ข)(ค)
การซื้อสินค้าและบริการในเมียนมา	2	(ง)

- (ก) อาจได้รับลดหรือยกเว้นภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน
- (ข) สำหรับเงินได้ที่จ่ายให้กับผู้รับซึ่งเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ
- (ค) อาจได้รับยกเว้นภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อนหากผู้รับเงินได้เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและมีได้มีสถานประกอบการถาวร (Permanent Establishment) ในเมียนมา
- (ง) สำหรับเงินได้ที่จ่ายให้กับผู้รับซึ่งเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของเมียนมา

C.4 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 25

นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายเมียนมาจะต้องนำเงินได้จากการประกอบกิจการทั่วโลก (Worldwide income) มารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ในขณะที่สำนักงานสาขาของบริษัทต่างชาติรวมถึงนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและมีได้มีสถานประกอบการถาวรในเมียนมาจะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้จากแหล่งเงินได้ในเมียนมา (Myanmar-sourced income) เท่านั้น

เงินปันผล

เงินปันผลไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

ดอกเบี้ย

ดอกเบี้ยซึ่งจ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ในเมียนมาไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย แต่หากเป็นดอกเบี้ยซึ่งจ่ายให้แก่ผู้รับซึ่งเป็นผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในเมียนมาจะต้องเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 15

กำไรจากการโอนสินทรัพย์

กำไรจากการโอนสินทรัพย์ของกิจการถือเป็นเงินได้พึงประเมินซึ่งต้องเสียภาษีแยกต่างหากจากเงินได้อื่นเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจ โดยทั้งนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายเมียนมาและนิติบุคคลต่างประเทศที่ได้รับกำไรจากการโอนสินทรัพย์อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับกำไรจากการโอนสินทรัพย์ในอัตราร้อยละ 10

ทั้งนี้ บริษัทในเมียนมาจะต้องนำส่งแบบรายการภาษีเงินได้จากการโอนสินทรัพย์ภายในหนึ่งเดือนนับจากวันจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือโอนสินทรัพย์

ผลขาดทุนจากการโอนสินทรัพย์ไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

การนำเสนอแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล

รอบระยะเวลาทางภาษีในเมียนมาเริ่มตั้งแต่ 1 เมษายน ถึง 31 มีนาคมของทุกปีซึ่งสอดคล้องกับรอบระยะเวลาทางบัญชี (ไม่เกิน 12 เดือน) ซึ่งแต่ละบริษัทไม่สามารถกำหนดรอบระยะเวลาทางบัญชีให้แตกต่างจากนี้ได้

นิติบุคคลมีหน้าที่ต้องนำเสนอแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี (ภายในวันที่ 30 มิถุนายนของทุกปี) โดยหลังจากนั้น ภายใน 1-2 เดือน กรมสรรพากรจะออกหนังสือเรียก (Call Letter) เพื่อแจ้งจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลพึงชำระเพื่อให้บริษัทดำเนินการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลตามที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิ้นปีปฏิทิน

หากมิได้นำเสนอแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลและชำระภาษี ผู้เสียภาษีจะอยู่ในบังคับต้องเสียค่าปรับในอัตราร้อยละ 10 ของจำนวนภาษีที่พึงชำระ

การบรรเทาภาระภาษีต่างประเทศ

ในปัจจุบัน กฎหมายภาษีของเมียนมายังมิได้มีบทบัญญัติเรื่องการบรรเทาภาระภาษีต่างประเทศเป็นการเฉพาะ แต่ภายใต้อนุสัญญาภาษีซ้อน บริษัทสามารถนำภาษีที่ถูกจัดเก็บในต่างประเทศมาเครดิตกับภาษีเงินได้ในเมียนมาไม่เกินจำนวนภาษีที่ควรจะต้องเสียในเมียนมา

c.5 เงินได้ที่ต้องเสียภาษี

ข้อมูลทั่วไป

เงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้มาจากการปรับปรุงรายได้ตามงบการเงินซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินของเมียนมา (Myanmar Financial Report Standard) ให้เป็นไปตามหลักกฎหมายภาษีเงินได้ของเมียนมา (Myanmar Income Tax Law) ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาประเมินขั้นสุดท้ายโดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจของกรมสรรพากร

รายจ่ายทางภาษี

รายจ่ายที่ถือเป็นรายจ่ายทางภาษีต้องเป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ โดยสำรองทางบัญชี เช่น การสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ การสำรองเผื่อสินค้า

ล้ำสมัย และการหักค่าเสื่อมราคาในอัตราที่เกินกว่ากฎหมายกำหนดไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้

เงินบริจาค

เงินบริจาคให้แก่องค์กรทางศาสนาและองค์กรสาธารณกุศลที่ได้รับการรับรอง รวมถึงเงินบริจาคให้แก่กองทุนที่ได้รับการสนับสนุนโดยรัฐหรือที่ได้รับการรับรองโดยกระทรวงการคลังนั้นสามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินได้สุทธิ

ค่าสิทธิ ค่าบริการด้านงานบริหาร และค่าบริการทางเทคนิค

รายจ่ายค่าสิทธิ ค่าบริการด้านงานบริหาร (Management fees) และค่าบริการทางเทคนิค (Technical service fees) สามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้หากมีเอกสารหลักฐานอย่างเพียงพอ เช่น ใบแจ้งหนี้ หลักฐานการโอนเงินจากธนาคาร และเอกสารหลักฐานทางภาษี ทั้งนี้ จำนวนค่าสิทธิ ค่าบริการด้านการบริหารงาน และค่าบริการทางเทคนิคดังกล่าวต้องสอดคล้องกับขนาดของกิจการ

ดอกเบี้ย

ดอกเบี้ยจ่ายจากการกู้เงินในประเทศสามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ไม่เกินอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางเมียนมากำหนด ในขณะที่ดอกเบี้ยจ่ายจากการกู้เงินจากต่างประเทศจะสามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้หากการกู้เงินดังกล่าวได้รับการรับรองโดยคณะกรรมการการลงทุนของเมียนมาและธนาคารกลางเมียนมา

ค่าเสื่อมราคา

ตารางด้านล่างแสดงอัตราค่าเสื่อมราคาตามประเภทของสินทรัพย์

ประเภทสินทรัพย์	อัตราค่าเสื่อมราคาต่อปี (ร้อยละ)
อาคาร	1.25 – 10
เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	5 – 10
เครื่องจักรและโรงงาน	10

ประเภทสินทรัพย์	อัตราค่าเสื่อมราคาต่อปี (ร้อยละ)
เครื่องมือที่ใช้กับเครื่องจักร	2.5 – 20
ยานพาหนะทางน้ำ	5 – 10
ยานพาหนะทางบก	12.5 – 20
อื่นๆ	10 – 20

รายจ่ายต้องห้าม

รายจ่ายดังต่อไปนี้ถือเป็นรายจ่ายต้องห้ามในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

- ▶ รายจ่ายส่วนทุน
- ▶ รายจ่ายส่วนบุคคล
- ▶ รายจ่ายที่ไม่สมเหตุผล หรือไม่เหมาะสมกับขนาดของธุรกิจ
- ▶ การจ่ายเงินให้กับบุคคล หรือสมาชิกของคณะบุคคลอื่นใดที่ใช้การจ่ายให้แก่บริษัทหรือองค์กรและเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม

ขาดทุนสะสมยกมา

ผลขาดทุนสามารถนำมาหักกับเงินได้จากการดำเนินกิจการได้ภายใน 3 รอบระยะเวลาบัญชีถัดไป แต่จะไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางภาษีย้อนหลังสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมาแล้วได้

การใช้ผลขาดทุนระหว่างบริษัทในเครือ

ผลขาดทุนของบริษัทหนึ่งไม่สามารถนำมาหักกับเงินได้ของอีกบริษัทหนึ่งในเครือได้

ธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือ

การจ่ายเงินให้กับบริษัทในเครือสามารถนำมาเป็นรายจ่ายทางภาษีได้หากมีจำนวนเหมาะสมกับขนาดธุรกิจ

การกำหนดราคาโอน

ปัจจุบันเมียนมายังไม่มีข้อกำหนดเรื่องการกำหนดราคาโอน (Transfer pricing)

C.6 ภาษีอื่น ๆ

ภาษีสินค้าพิเศษ

ตั้งแต่เดือนเมษายน 2559 เป็นต้นไป กฎหมายเมียนมากำหนดให้ผู้ประกอบการผลิตและนำเข้าสินค้าพิเศษ 16 ชนิด มีหน้าที่ต้องชำระภาษีสินค้าพิเศษ (Special commodities tax) นอกเหนือจากภาษีการค้า (Commercial tax) โดยอัตราภาษีสินค้าพิเศษจะอยู่ที่อัตราระหว่างร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 120 (โปรดดูภาคผนวก 4)

ทั้งนี้ การส่งออกไม่มีภาระต้องเสียภาษีสินค้าพิเศษ เว้นแต่สินค้าการส่งออกสินค้า 4 ประเภทตามตารางด้านล่าง

ประเภทสินค้า	อัตราภาษี
ก๊าซธรรมชาติ	8%
ไม้สัก ไม้เนื้อแข็ง ไม้แปรรูป	50%
หยก ทับทิม โพลิน มรกต และอัญมณีมีค่าอื่นๆ ที่ยังไม่ผ่านการเจียรไน	20%
หยก ทับทิม โพลิน มรกต และอัญมณีมีค่าอื่นๆ ที่ผ่านการเจียรไนแล้ว	5%

ภาษีการค้า

ภาษีการค้า (Commercial tax) จัดเก็บที่อัตราร้อยละ 5 ของรายรับสุทธิจากการขายสินค้าการให้บริการในเมียนมา และการนำเข้าสินค้า รวมถึงการส่งออกสินค้าบางประเภท โดยฐานภาษีจะคำนวณจากราคาขายสุทธิ ค่าบริการ หรือต้นทุนนำเข้าของสินค้า นอกเหนือจากนี้ กฎหมายเมียนมาได้กำหนดให้การให้บริการสายการบินในประเทศ และการปรับปรุงอาคารเพื่อขายในเมียนมาจะอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีการค้าในอัตราร้อยละ 3

อย่างไรก็ดี การให้บริการบางประเภทไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีการค้า (โปรดดูภาคผนวก 5)

ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2559 เป็นต้นไป ผู้ผลิต ผู้ขาย หรือผู้ให้บริการสามารถนำภาษีการค้าที่ได้เรียกเก็บหรือชำระไปในกรอบกิจการมาหักกันได้ทั้งจำนวน ซึ่งถือเป็นการริเริ่มใช้ระบบเครดิตภาษีอย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับการเครดิตภาษีในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีการค้าจะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการภาษีการค้า เว้นแต่เป็นกิจการที่มีรายรับต่ำกว่า 20 ล้านบาทต่อปี

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีการค้ามีหน้าที่ต้องเสียภาษีการค้าเป็นรายเดือน และต้องนำส่งแบบแสดงรายการภาษีการค้าเป็นรายไตรมาสและรายปีให้กับสำนักงานจัดเก็บภาษีอากร (CCTO)

ภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้า

การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้าในอัตราร้อยละ 2 บนมูลค่าของสินค้า ซึ่งสามารถนำมาเครดิตกับภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้นำเข้าในปีนั้นๆ ได้

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

อสังหาริมทรัพย์ (ที่ดินและอาคาร) ที่ตั้งอยู่ในอย่างกึ่งอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินซึ่งจะกำหนดและจัดเก็บโดยคณะกรรมการพัฒนาเมืองอย่างกึ่ง

อากรแสตมป์

อากรแสตมป์จะจัดเก็บบนตราสารต่างๆ เช่น สัญญาบริการ สัญญาคุ้มภัย สัญญาเช่า และตราสารโอนหุ้น เป็นต้น อัตราอากรแสตมป์อยู่ระหว่างร้อยละ 0.3 ถึงร้อยละ 3 ขึ้นอยู่กับประเภทของตราสาร

C.7 รายงานทางการเงิน และการสอบบัญชี

หลักการบัญชี

เกณฑ์คงค้าง (Accrual method) เป็นเกณฑ์ที่ใช้เพื่อการจัดทำงบการเงิน

มาตรฐานของสภาวิชาชีพ

สภาการบัญชีแห่งเมียนมา (Myanmar Accountancy Council) มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีของเมียนมา กำหนดกฎระเบียบและมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชี รวมถึงอำนาจการสอบใบอนุญาตและขึ้นทะเบียนผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเมียนมา

แนวทางการปฏิบัติทางบัญชี

มาตรฐานการรายงานทางการเงินของเมียนมา (Myanmar Financial Reporting Standards: MFRS) สอดคล้องกันกับหลักการทางบัญชีของมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards : IFRS) อย่างไรก็ตาม ยังมีบางส่วนที่แตกต่างกันโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินใน IFRS ดังต่อไปนี้ยังมีได้บรรจุไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินของเมียนมา

- ▶ IFRS 9: เครื่องมือทางการเงิน
- ▶ IFRS 10: งบการเงินรวม
- ▶ IFRS 11: การร่วมกิจการ
- ▶ IFRS 12: การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
- ▶ IFRS 13: การวัดมูลค่ายุติธรรม
- ▶ การตีความมาตรฐานการบัญชี (Standing Interpretations Committee : SIC) และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (International Financial Reporting Interpretations Committee : IFRIC)

ข้อกำหนดทางการบัญชี

การเปิดเผยข้อมูล

งบการเงินอาจจัดทำขึ้นเป็นภาษาเมียนมาหรือภาษาอังกฤษก็ได้ และต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะทางการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

การนำส่งงบการเงิน

บริษัทที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายเมียนมาต้องเสนองบการเงินที่ได้ตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยในกรณีของบริษัทจัดตั้งใหม่ต้องมีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีครั้งแรกภายในกำหนดระยะเวลา 18 เดือนนับจากวันที่เปิดกิจการ หลังจากนั้น บริษัทต้องมีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีภายใน 15 เดือนนับจากวันที่มีการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญครั้งล่าสุด

ทั้งนี้ นิติบุคคลภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริหารผู้เสียภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ (Large Taxpayer Office : LTO) มีหน้าที่ต้องนำส่งงบการเงินซึ่งได้รับการตรวจสอบและรับรองจากผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตให้กับกรมสรรพากร ในขณะที่นิติบุคคลภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานจัดเก็บภาษีอากร (Companies Circle Tax Office : CCTO) สามารถนำส่งร่างงบการเงินซึ่งลงนามรับรองโดยกรรมการบริษัทก่อนและนำส่งงบการเงินซึ่งได้รับการตรวจสอบและรับรองจากผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตให้กับกรมสรรพากรภายหลังได้

การสอบบัญชี

งบการเงินของบริษัท สำนักงานสาขาและสำนักงานผู้แทนของบริษัทต่างชาติที่ประกอบกิจการในเมียนมาต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาการบัญชีแห่งเมียนมา

การบันทึกและการจัดเก็บเอกสาร

เอกสารและข้อมูลทางบัญชีตลอดจนรายการสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัท สามารถจัดทำเป็นภาษาเมียนมาหรือภาษาอังกฤษก็ได้ ในกรณีทั่วไป บริษัทมีหน้าที่ต้องเก็บ

รักษาเอกสารและบันทึกข้อมูลทางบัญชีดังกล่าวไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีเพื่อ
ประโยชน์ในการตรวจสอบทางบัญชีและทางภาษีอากร

D. บุคคลธรรมดา

D.1 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้มีสัญชาติเมียนมา (Myanmar Citizen) และชาวต่างชาติผู้มีถิ่นที่อยู่ในเมียนมา (Resident Foreigner) อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบนเงินได้จากแหล่งเงินได้ทั่วโลก (Worldwide income) เว้นแต่เป็นเงินได้ประเภทเงินเดือนที่ได้รับจากแหล่งเงินได้นอกเมียนมา

ส่วนผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในเมียนมาอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบนเงินได้ที่ได้รับจากแหล่งเงินได้ในเมียนมา (Myanmar-sourced income) เท่านั้น

บุคคลชาวต่างชาติที่ได้พำนักอยู่ในเมียนมาเป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 183 วัน หรือมากกว่าในปีภาษีนั้นๆ จะถือว่าเป็นชาวต่างชาติผู้มีถิ่นที่อยู่ในเมียนมา (Resident Foreigner)

เงินได้ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษี

เงินได้สุทธิจะคำนวณจากเงินได้พึงประเมินหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนโดยเงินได้ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมีดังต่อไปนี้

เงินได้จากการจ้างแรงงาน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจ้างแรงงานไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง เงินบำนาญ เงินบำเหน็จ ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า เงินเพิ่ม หรือประโยชน์เพิ่มที่ได้รับนอกเหนือจากเงินเดือนและค่าจ้าง เช่น ค่าเช่าบ้านหรือมูลค่าที่อาจคิดเป็นเงินของที่พักอาศัยซึ่งนายจ้างจัดหาให้โดยลูกจ้างไม่มีภาระค่าใช้จ่าย หรือภาษีเงินได้ซึ่งนายจ้างออกแทนลูกจ้างจะถือเป็นเงินได้จากการจ้างแรงงานซึ่งอยู่ในบังคับต้องรวมคำนวณเป็นเงินได้พึงประเมินเว้นแต่จะได้รับการยกเว้นตามกฎหมาย

อย่างไรก็ดี ภายใต้กฎหมายเมียนมา บุคคลธรรมดาที่มีเงินเดือนไม่เกินกว่า 4.8 ล้านจ๊าดต่อปี ไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้

เงินได้จากการประกอบธุรกิจส่วนตัว

โดยปกติแล้วเงินได้ทุกประเภทถือเป็นเงินได้พึงประเมินในเมียนมาเว้นแต่จะได้รับการยกเว้นตามกฎหมาย ดังนั้น เงินได้จากการประกอบธุรกิจส่วนตัวจึงถือเป็นเงินได้พึงประเมิน โดยการประกอบธุรกิจส่วนตัวในเมียนมานั้นหมายรวมถึงการประกอบธุรกิจหลายประเภท เช่น ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ธุรกิจการผลิต ธุรกิจการบริการและยังรวมถึงการลงทุนในหลักทรัพย์อย่างเป็นทางการ

เงินได้จากการขายสินทรัพย์

เงินได้ที่ได้รับการขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนสินทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร ห้องชุด ยานพาหนะ รวมถึงสินทรัพย์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจ เช่น หุ้น พันธบัตร หลักทรัพย์หรือตราสารทางการเงินที่มีลักษณะเดียวกัน ถือเป็นเงินได้ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้จากการขายสินทรัพย์

การยกเว้นและลดหย่อนภาษี

เงินได้ที่ได้รับยกเว้น

ภายใต้กฎหมายภาษีอากรปี 2557 บุคคลธรรมดาจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้ดังต่อไปนี้

- ▶ เงินชดเชยจากการเอาประกันตามกรมธรรม์ เช่น กรมธรรม์ประกันสุขภาพ
- ▶ เงินได้ที่ผู้รับเป็นองค์กรสาธารณกุศล หรือองค์กรทางศาสนาไปใช้เพื่อการสาธารณกุศล หรือเพื่อศาสนาเป็นการเฉพาะ
- ▶ เงินได้ที่ผู้รับเป็นเจ้าของพนักงานของหน่วยงานราชการ
- ▶ เงินบำนาญ และค่าทำขวัญ
- ▶ เงินชดเชยที่ได้รับจากการประสบอุบัติเหตุหรือเสียชีวิต
- ▶ เงินได้ที่ผู้รับได้มาโดยเหตุอันไม่คาดคิดหรือมิใช่ปกติวิสัย แต่ต้องมีใช้ผลได้จากการลงทุนหรือเงินได้ที่ได้รับจากวิสาหกิจ
- ▶ ส่วนแบ่งกำไรหลังหักภาษีของสมาคม

ค่าลดหย่อน

▶ ค่าลดหย่อนส่วนบุคคล

ผู้มีเงินได้สามารถหักค่าลดหย่อนรายปีได้ในอัตราร้อยละ 20 ของเงินได้พึงประเมิน ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 10 ล้านบาทต่อปี

▶ ค่าลดหย่อนสำหรับผู้ที่มีคู่สมรส

ผู้มีเงินได้ซึ่งมีคู่สมรสเป็นผู้ไม่มีรายได้สามารถหักค่าลดหย่อนสำหรับคู่สมรสของตนได้ 1 ล้านบาทต่อปี

▶ ค่าลดหย่อนสำหรับบุตร

ผู้มีเงินได้ซึ่งมีบุตรอายุต่ำกว่า 18 ปีและยังเป็นผู้ไม่มีรายได้ หรือมีบุตรอายุมากกว่า 18 ปี แต่ยังไม่มียาได้ มีสถานภาพโสดและยังเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา สามารถหักค่าลดหย่อนสำหรับบุตรของตนได้ 5 แสนบาทต่อคนต่อปี

▶ ค่าลดหย่อนสำหรับบิดาและมารดา

ผู้มีเงินได้ที่มียึดตามารดาของตนหรือยึดตามารดาของคู่สมรสพักอาศัยอยู่ร่วมกันสามารถหักค่าลดหย่อนได้ 1 ล้านจำกัดต่อคนต่อปี

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายบางประเภทสามารถถือเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ทั้งหมดหรือบางส่วนขึ้นอยู่กับประเภทของค่าใช้จ่าย ผู้มีเงินได้พึงประเมินสามารถหักค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

- ▶ ค่าเบี้ยประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ และคู่สมรส
- ▶ เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม
- ▶ เงินบริจาคให้กับองค์กรสาธารณกุศล หรือองค์กรทางศาสนา ทั้งนี้ ไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินได้พึงประเมิน

อัตรารภาษี

ตารางด้านล่างแสดงอัตรารภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ถิ่นที่อยู่	ฐานภาษี	ประเภทเงินได้	อัตรารภาษี (ร้อยละ)
ผู้ที่มีสัญชาติเมียนมาและมีถิ่นที่อยู่ในเมียนมา	เงินได้จากแหล่งเงินได้ในเมียนมา	เงินเดือน	อัตราก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ 0-25 (โปรดดูหมายเหตุ 1)
	เงินได้จากแหล่งเงินได้ทั่วโลก	เงินได้จากการขายสินทรัพย์ เงินได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร และที่พักอาศัย	10 (โปรดดูหมายเหตุ 2)
	เงินได้จากแหล่งเงินได้ทั่วโลก	เงินได้ที่เสี่ยงการประเมินภาษี	30
ชาวต่างชาติที่มีถิ่นที่อยู่ในเมียนมา	เงินได้จากแหล่งเงินได้ทั่วโลก	เงินเดือน เงินได้จากวิชาชีพเฉพาะ เงินได้จากการประกอบธุรกิจ	อัตราก้าวหน้าตั้งแต่ร้อยละ 0-25 (โปรดดูหมายเหตุ 1)

ถิ่นที่อยู่	ฐานภาษี	ประเภทเงินได้	อัตรากาษี (ร้อยละ)
		เงินได้จากการขาย สินทรัพย์	10 (โปรดดูหมายเหตุ 2)
		เงินได้ที่เสี่ยงการ ประเมินภาษี	30
ผู้ที่มีสัญชาติเมียน มาแต่มีถิ่นที่ อยู่ในเมียนมา	เงินได้จาก แหล่งเงินได้ ทั่วโลก	เงินได้ที่ได้รับจาก ต่างประเทศ (ไม่รวม เงินเดือน)	10
		เงินได้จากการขาย สินทรัพย์	10
		เงินได้ที่เสี่ยงการ ประเมินภาษี	30
บุคคล ชาวต่างชาติที่มีได้ มีถิ่นที่อยู่ในเมียน มา	เงินได้จาก แหล่งเงินได้ ในเมียนมา	เงินเดือน	อัตราก้าวหน้าตั้งแต่ ร้อยละ 0-25
		เงินได้จากวิชาชีพ เงิน ได้จากการประกอบ ธุรกิจ และเงินได้จาก แหล่งเงินได้อื่นๆ	25
		เงินได้จากการขาย สินทรัพย์	10
		เงินได้ที่เสี่ยงการ ประเมินภาษี	30

หมายเหตุ

(1) อัตรากาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบก้าวหน้ามีรายละเอียดดังนี้

เงินได้พึงประเมิน (จำกัด)	อัตราภาษี (ร้อยละ)
2,000,000 หรือต่ำกว่า	0
2,000,001 - 5,000,000	5
5,000,001 - 10,000,000	10
10,000,001 - 20,000,000	15
20,000,001 - 30,000,000	20
30,000,0001 ขึ้นไป	25

(2) สำหรับเงินได้จากการขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนสินทรัพย์ถาวรของบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีอัตราก้าวหน้าในอัตราสูงสุดที่ร้อยละ 40 หรือ 50 ส่วนกรณีเงินได้จากการให้เช่าที่ดิน อาคาร หรือห้องชุดอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีที่อัตราร้อยละ 10

การบรรเทาผลขาดทุนสุทธิ

ผลขาดทุนสุทธิไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษีถัดไป

D.2 เงินสมทบกองทุนประกันสังคม

นายจ้างและลูกจ้างอยู่ในบังคับต้องสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเป็นรายเดือน โดยลูกจ้างต้องสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในอัตราร้อยละ 2 ของเงินเดือนของลูกจ้าง แต่ไม่เกิน 6,000 บาทต่อเดือน และนายจ้างต้องสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในอัตราร้อยละ 3 ของเงินเดือนของลูกจ้างแต่ไม่เกิน 9,000 บาทต่อเดือน โดยกองทุนประกันสังคมของเมียนมาจะให้สิทธิประโยชน์ครอบคลุมถึงกรณีที่ลูกจ้างตั้งครรภ์ เกิดอุบัติเหตุ เจ็บป่วย ให้สวัสดิการสำหรับเด็กและผู้สูงอายุ รวมถึงให้ความคุ้มครองในกรณีที่ลูกจ้างเสียชีวิตหรือทุพพลภาพซึ่งเกิดนอกเวลาทำงาน

บริษัทที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปอยู่ในบังคับต้องจดทะเบียนกับคณะกรรมการประกันสังคม (Social Security Board : SSB) ของกระทรวงแรงงาน และปฏิบัติตามเงื่อนไขของระบบประกันสังคม

D.3 การชำระภาษีและการยื่นแบบแสดงรายการ

นายจ้างมีหน้าที่หักภาษีเมื่อจ่ายเงินได้ให้แก่ลูกจ้าง รวมถึงมีหน้าที่นำส่งแบบแสดงรายการภาษีได้บุคคลธรรมดาของลูกจ้างพร้อมรายงานเงินเดือนประจำปี (Annual salary statement) ภายใน 3 เดือนนับจากวันสิ้นสุดปีภาษี (ภายในสิ้นเดือนมิถุนายน)

D.4 อนุสัญญาภาษีซ้อน

ปัจจุบัน เมียนมาลงนามเข้าร่วมอนุสัญญาภาษีซ้อนกับประเทศต่างๆ จำนวน 10 ประเทศ ดังตารางด้านล่างนี้ อย่างไรก็ตาม อนุสัญญาภาษีซ้อนที่ได้ลงนามร่วมกับบังคลาเทศและอินโดนีเซียยังไม่มีผลบังคับใช้

ประเทศที่มีอนุสัญญาภาษีซ้อนกับเมียนมา

เกาหลีใต้	ลาว	สิงคโปร์
ไทย	เวียดนาม	อินโดนีเซีย
บังคลาเทศ	สหราชอาณาจักร	อินเดีย
มาเลเซีย		

D.5 วีซ่า

ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้าเมียนมาต้องถือหนังสือเดินทางพร้อมวีซ่า เมียนมามีวีซ่าหลายประเภท เช่น วีซ่าท่องเที่ยว (Tourist visa) วีซ่าธุรกิจ (Business visa) และวีซ่าเดินทางผ่าน (Transit visa)

วีซ่าท่องเที่ยวอนุญาตให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพำนักอยู่ในเมียนมาได้เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 28 วัน ซึ่งอาจขอขยายระยะเวลาเพิ่มเติมได้อีก 14 วัน ส่วนวีซ่าธุรกิจอนุญาตให้ชาวต่างชาติพำนักอยู่ในเมียนมาได้เป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ (70 วัน) และอาจขอขยายระยะเวลาเพิ่มเติมได้สูงสุดถึง 12 เดือนแล้วแต่กรณี หากชาวต่างชาติประสงค์จะขอวีซ่า ณ ด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on arrival) จะต้องแจ้งความประสงค์ล่วงหน้า ทั้งนี้ ทารกและเด็กชาวต่างชาติต้องขอวีซ่าแยกต่างหากจากผู้ปกครองแม้ว่าจะเดินทางด้วยหนังสือเดินทางของผู้ปกครองก็ตาม

ผู้ที่ประสงค์จะเดินทางเข้าเมียนมาสามารถยื่นคำขอวีซ่าประเภทต่างๆ ได้ที่สถานทูตหรือสถานกงสุลเมียนมาในต่างประเทศ

D.6 ใบอนุญาตทำงานและใบสำคัญถิ่นที่อยู่

ใบอนุญาตทำงาน

ณ ปัจจุบัน เมียนมามีการออกใบอนุญาตทำงานและพำนักอาศัย (Work & stay permit) ให้กับลูกจ้างชาวต่างชาติที่ทำงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งบริษัทนายจ้างเป็นบริษัทจัดตั้งภายใต้กฎหมายการลงทุนของต่างชาติเป็นการเฉพาะ อย่างไรก็ตาม ลูกจ้างชาวต่างชาติที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวแต่ประสงค์จะทำงานในเมียนมาอยู่เป็นประจำต้องขอใบอนุญาตพำนักอาศัย (Stay permit) ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 1 ปี

ลูกจ้างชาวต่างชาติในเมียนมาจะสามารถขอใบอนุญาตพำนักอาศัยได้ต่อเมื่อบริษัทนายจ้างได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ (Permit to Trade) แล้วเท่านั้น ดังนั้น ในทางปฏิบัติลูกจ้างชาวต่างชาติที่ทำงานในเมียนมาก่อนบริษัทนายจ้างจะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการจะสามารถพำนักและทำงานในเมียนมาได้โดยถือวีซ่าธุรกิจ (Business visa) ซึ่งอนุญาตให้พำนักอยู่ในเมียนมาได้เป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์นับจากวันที่ออกวีซ่า

ใบสำคัญถิ่นที่อยู่

คู่สมรส บุตร หรือบุพการีชาวต่างชาติของผู้มีสัญชาติเมียนมาอาจขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (Residence permit) ได้ หากประสงค์จะพำนักในเมียนมา ใบสำคัญถิ่นที่อยู่มิได้มีกำหนดระยะเวลาที่อนุญาตให้พำนักในเมียนมาแต่จะต้องต่ออายุทุก 5 ปี โดยผู้ถือใบสำคัญถิ่นที่อยู่จะไม่อยู่ในบังคับต้องขอวีซ่าเพื่อเดินทางเข้าเมียนมา เว้นแต่พำนักอยู่ในต่างประเทศเป็นระยะเวลา 2 ปีต่อเนื่องกันนับจากวันที่เดินทางออกจากเมียนมา

ผู้ที่ประสงค์จะขอรับใบสำคัญถิ่นที่อยู่สามารถยื่นคำร้อง กับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองประจำเขตที่ตนพำนักอยู่ โดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจะใช้เวลาพิจารณาอนุมัติประมาณ 6 เดือน และจะออกใบสำคัญถิ่นที่อยู่ให้แก่ผู้ยื่นคำร้องภายใน 5 วันทำการ นับจากวันที่ได้รับการอนุมัติ